

Переднє слово

орогі читачі, сьогодні Ви тримаєте в руках ювілейний, десятий випуск збірника наукових праць *«Галич»*. Десятиліття тому товариство небайдужих до історії княжої столиці людей, започаткувало при івано-франківському видавництві «Лілея-НВ» дві серії наукових публікацій — збірник статей та монографій. Головна місія видання полягає у максимальному акумулюванні різнобічних історичних досліджень про Галич під одним науковим брендом Центру медієвістичних студій Карпатського національного університету імені Василя Стефаника та Національного заповідника *«Давній Галич»*. За цей час обидві серії *«Галича»* налічують вже дев'ятнадцять опублікованих томів, географія авторів сягає від Токіо (Японія) та Єревана (Вірменія) на сході — до Плзена (Чехія), Печа (Угорщина), Кракова і Торуня (Польща) на заході. Сумарна кількість сторінок наукового тексту становить понад п'ять тисяч. Звісно, десятирічний ювілей є певним підсумком пройденого шляху, який від самого 2015 року не був легким: гібридна агресія РФ, епідемія *covid-19*, повномасштабне вторгнення 2022-го і російсько-українська війна, що триває досі. Втім, згуртована команда однодумців, а також широке коло авторів-науковців навіть у надважкі часи, особливо в обороні Української держави і європейського майбутнього, не припиняли своєї праці з дослідження Галича.

Теперішній випуск традиційно охоплює тематику досліджень від найдавніших часів до сьогодення. Серед актуальних публікацій

середньовічної історії міста — нові роздуми над угорськими похованнями в Крилосі, спроба ідентифікації галицьких заручників з «*Діань Угорців*», розгляд питання про перебування князя Володимира Мстиславовича в Галичі, окреслення ролі місцевої шляхти під час галицького з'їзду 1427 року. Новітня доба представлена історичними розвідками про римо-католицького пароха Галича о. Адольфа Стшелецького, а також трагедію Голокосту в місті. Окремо слід відзначити студії перспектив утілення моделей розвитку і використання культурної спадщини давнього Галича. У цьому місці також хотілося б висловити слова великої вдячності усім рецензентам збірника наукових праць, котрі цінними заувагами і пропозиціями долучилися до зростання наукового іміджу видання.

Також збірник вміщує серію матеріалів, серед яких остеологічні дослідження кісток тваринного походження з археологічної пам'ятки «*Залуква (урочище Сад)*» доби енеоліту, звіт археологічних досліджень у с. Крилосі за 1995 рік з бібліотечного фонду Національного заповідника «*Давній Галич*», а також стенограму дискусійного круглого столу з проблематики утвердження княжої династії Ростиславичів у Галичі та Галицькій землі.

На окрему увагу заслуговує ще один поважний науковий ювілей, котрий відзначаємо цьогогоріч, — 75-річчя археолога Богдана Петровича Томенчука. Багатолітні дослідження науковця тісно переплетені з історією Галича. До числа найважливіших відкриттів археолога належать курган *Галичина могила*, залишки палацових комплексів на *Крилоському*, *Пантелеймонівському* та *Спаському* городищах, монастирські осередки в Пітричі та Крилосі, а також низка середньовічних і ранньомодерних некрополів. Безперечно, результати довготривалих археологічних студій сьогоденішнього ювіляра сприяли кращому пізнанню багатой історико-культурної спадщини Галича.

Принагідно від імені редколегії, авторів та рецензентів вітаємо Богдана Петровича Томенчука з ювілеєм, бажаємо міцності духу і тіла, а на знак поваги присвячуємо йому сторінки цього ювілейного випуску збірника наукових праць «*Галич*».

Від упорядників